

שכחנו מושגים, הכספים, וזכרי מחשבה, יסודות מוסר אבן על ידי החלטה, אותם היסודות אשר אולי היו מוצדקים כשקיום העם היה תלוי על בלימה, כשלא היו לו חיי גוף - היו לו רק חיי נפש - ואשר אין כל קשר בינם ובין העבודה שעלינו לעשות כיום.

בימים האחרונים, בימים הנסערים והמזועזעים

שעברו עלינו, נתבענו לעמוד בשני המכחנים גם יחד. נתבענו להוכיח &&&& לא רק כי שאיפתנו ומשאת נפשנו היא לחיות חיים דימוקרטיים, אלא כי כוחנו אתנו לקיים את הדימוקרטיה הזו & בפני אויביים ומכשילים מבפנים; כי כחנו אתנו לגייס בתוכנו כחות כדי להגן עליה. ובאותה שעה ממש עמדנו במבחן ציוני רציני ומכריע: עמדנו במבחן הציונות המוגשמת, זה שכבר נתגשמה ונתגלמה במדינת ישראל; עמדנו במבחן הממלכתיות הישראלית.

איך בא עלינו המבחן הראשון? כנופית פורעים

מונהגת על-ידי מוקיון היסטרי עשתה נסיון להשמיץ אותנו בעיני עצמנו ובעיני אומות העולם; אמרה להפוך את בנין הכנסת ואת סביבותיה לגיא חזיון מכער ומשפיל שרק אומות העומדות בשפל המדרגה של תרבות ושל משטר דימוקרטי ידעו עד היום. לכל פעם, כשפרצה איזו שערוריה, כשנשמעו ירודות, כשנרצחו אנשים, כשהיו התפרעויות בארץ זו בארץ אחרת מסביבנו, נתעלינו בעיני עצמנו ונתעלינו בעיני העולם. כל שערוריה כזו, כל התפרעות כזו הרימו את קרננו. נעשה נסיון מביש, מכוער, להשפיל אותנו, להכפיש אותנו בעפר, להשוות אותנו משה עם אחרים; להכריז בעיני העולם: ארץ זו כמוה כפלונית, כמוה כאלמונית. אינני רוצה להעליב שום ארץ אויב אפילו, בהזכרת שמה. זה היה הנסיון שנעשה. אל נזלזל בנסיון הזה. אבל אל גם נחשב אותנו יותר מדי. חומרתו היא לא בתחומיו. אילו רק זו היתה הסכנה - שהקבוצה הזו, אשר חללה &&& הרבה סמאות קדושות בחיי האומה; אשר חללה את סממת תל-חי וכיום מחללת את טמלה אמפוארת "הרות" - אילו רק קבוצה זו היתה לפנינו, יכולנו לומר: אל פחד ואל דאגה; לא רק שנוכל להם, הם בעצמם יוכלו לעצמם, כי הם יורדים; הם גוססים; הם מאבדים כל אחיזה בצבור; הם עומדים בפני הקהל שלנו דלים וריקים; דלים מכל תוכן, ריקים מכל נכס וערך. אין להם מה להנחיל, אין להם לעצמם מטרה; אינם יודעים לנהוג את העם הזה. דרכם היא לאבדון ומתוך ההתמוטטות שלהם, מתוך ההידרדרות שלהם הם מנסים להאחז במשהו, והם מתפתלים בפיתולי הגסיסה שלהם. נכון, חיה גוססת יש לבודד אותה ולפעמים יש לקרב את קיצה, אבל הדבר הזה כשלעצמו &&&& לא מוכרח היה להטריד אותנו יותר על המדה. חומר הסכנה הוא בזה, שאין זה הכוח היחיד ביננו המתנכל לדימוקרטיה, ויש כחות יותר רציניים הנושאים את נפשם לחורבן הדימוקרטיה שלנו, כדי על חורבותיה להקים את שלטונם האנטי-דימוקרטי. יש כחות אחרים באומה.

אנחנו יודעים את תגובת "הציונות הכללית"

כמעט שהפא מאורגנת כיום בסיעה מסויימת בכנסת, למאורע הזה. קראנו אתמול בעתון ה"מרכזי" שלהם את הערכת הענין, חמה ראינו? הם דואגים הרבה יותר למה שהם קוראים "ניצול הענין הזה על-ידי מפא"י" משהם דואגים לדימוקרטיה עצמה. הפחד מפני התחזקות מפא"י מכריע אצלם כנפד הפחד מפני החלטת מדינת ישראל. הם אינם מסוגלים להזדהות הזדהות נפשית מלאה עם המדינה ועם המפלגה הדימוקרטית בתוכה. הם אינם מסוגלים לאמור: קודם כל לא זה; ואנחנו נושיט יד למפא"י ואנחנו נושיט יד לכל כח אחר ויחד אתם נעמוד על משמר הדימוקרטיה. הם קודם כל עושים חשבון אם הברית הזו להגנת הדימוקרטיה לא תחזק יותר מדי את מפא"י, ורצונם הדימוקרטי - במידה שישנו - ככול

ומשותק, והם הכרח פוזלים לפינה זו של "חרות" ואומרים בלכם פנימה:
לא נורא, יקומו הנערים האלה וישחקו לפנינו; הם לא יפגעו בנו; הם
יפגעו במפא"י. אדרבא - הדל מפא"י שהעניין לא כל-כך משוטט ושיש כחות
שיכולים לעמוד נגדה. אנחנו, כמוכן, לא נעשה מלאכה זו, אבל אם יש מישהו
שעושה זאת, זה לא כל-כך נורא.

ויש לנו נסיון מארצות אחרות. אנחנו יודעים

כיצד יסודות הכושניים, בעלי הון אלה שבקשו להשתלט על החברה בכח
הזרם ולהדביר את החברה כולה ליצר ההתעשרות שלהם, כרתו ברית עם כחות
אפלים, עם הפאשיזם באיטליה, עם הנאציזם בגרמניה - נתנו מחילם, מהונם,
ממשקלם הצבורי והמוסרי לכחות האפלים האלה והשליטו אותם על העם, כדי תחת
צילם להשתלט על משקו של העם הזה, על אונו הכלכלי. ואיך כל אחד חשב
שהוא שולט על חברו, וההתחרות של שלטון בתוך הברית הזו של הפלוסוקרטיה
והפאשיזם; אינני יודע אם הפלוסוקרטיה שלנו היא כל-כך חזקה ומרחיקה
ראות כדי לעשות את הברית הזו, אבל יש בה היסודות האלה ויש בה אישים
החושבים כך והמעוניינים להוביל את העניינים בדרך זו, גם אם אינם מעיזים
להודות על כך בפה מלא. על כל פנים, לא מהציונות הכללית כיום, לא
מהימין שבושבו ובמדינה תיבנה הדימוקרטיה, ולא על ידיהם היא תוגן.
אבל, ישנו עוד כח היושב בתוך תנועת הפועלים

פנימה. הוא קיים ועומד בתוך ההסתדרות; הוא מהווה הסיבה חברתית גדולה;
הוא מהווה כח כלכלי איתן, כח אנטי-דימוקרטי. הוא נצנה כיום מהדימוקרטיה;
הוא מנצל אותה. יש לו כל חופש הדיבור; יש לו כל חופש הארגון; יש לו
כל חופש בקורת השלטון; יש לו כל חופש הקשר עם חוץ-לארץ - קשר עצמאי
וישיר, קשר גלוי וקשר נסתר עם חוץ-לארץ. הוא מנצל את כל החירויות האלה
שאינן קיימות בעולם שהוא מזדהה אתו ונושא את נפשו לשלטונו כאן אצלנו.
הוא מנצל את כל החירויות הדימוקרטיות האלה כדי באתרית הכל להחריב
את הדימוקרטיה הזו. הוא אומה את זאת בפה מלא, והוא אומר את זה &&&
בין השטין. והוא הולך בדרך מסויימת - דרך שהלכו בה מפלגות קומוניסטיות
לפניו - וגם הוא איננו מחמיר ביותר בדיון עם אלה שפרעו בכנסת בפנים
ובחוץ בשבוע שעבר. נשמעו מכמה וכמה מספלי מפ"ם קריאות בכנסת - במליאה
ובועדות - ושאלות הראשונות היו: קודם כל מה עשו השוטרים. דאגתו הראשונה
היתה לבדוק && שמא השוטר הרים אלה && רגע אחד לפני שהדבר הזה היה
מותר ומוצדק. אם קראתם ב"על המשמר" את תיאור השערוריה המזעזעת והמכוערת
ההיא למחרת היום, הרי כאילו קראתם דין-וחשבון בעתון ספורטיבי על
תחרות כדור-רגל; שני צדדים היו כאן - משטרה מזה ומשגינים מזה, ומעל
לכל עמד בעל הדין-וחשבון של "על המשמר", ובאובייקטיביות גמורה תיאר
את מלחמת שני הצדדים. הוא עומד מנגד לכל העניין. ואנחנו יודעים שוב
מה היה, ונשכח נא את האימרה "לא ככל הגויים ישראל". אנחנו כיום מדינה,
ואמנם אנחנו נושאים את נפשנו להיות שונים מהרבה גויים - שונים לסובה;
אנחנו גם נושאים את נפשנו להיות דומים להרבה גויים - דומים לסובה,
ואנחנו גם יודעים כי יש בנו משהו מיוחד, כשם שיש בכל אומה מלשון משהו
מיוחד; יתר על כן: אנחנו אומרים: חזון הנבואה מני קדם וסבל ללא תיאור
של דורות על דורות, ודאי שהם היקנו לנו סגולות נפש וסגולות רוח מיוחדות,
שאולי אין כמותן בהרבה אומות ולשונות. ויתכן מאד. אבל יחד עם זאת,
כשם שאנחנו גם בונים משק, מייצרים מזון, קונים ומוכרים, עוסקים בענייני
כסף - ועל כל אלה חיים חוקי ברזל של כלכלה - ואין ארץ יוצאת מן הכלל
לגבי זה - כך אנחנו חכמה ממלכתית, אנו מדינה, ושליטים בנו אותם התהליכים

כח כדי לא לסמוך על הנצח שלא לעשות היום מה שאפשר לעשות היום, לאמור:
את המושג הזה של כח - כנגד המושג של מוסר מופשט וערטילאטי. לאמור:
מוסרי ליצור כח. זהו המוסר. המוסר שלנו הוא, לא להיות חלשים, כי אם
אנחנו נהיה חלשים נהיה תמיד בזויים, מושפלים, ונוצא לחורג כשיות.
וכל צעד שאנחנו עושים ייבדק מבחינת מוסריות לאור הקו הזה: זה מובטל
ליצירת רח, או זה מחליש אותנו. &

גם לפני תקומת המדינה היו לנו מאבקים
פנימיים, והמאבקים הפנימיים האלה &&&& היו פרה ההתרוצצות הזו בין
שתי התפיסות המוסריות. אני מתעלם מהעובדה כי תמיד, כשיש וכו' בחברת
האנושית, יש ניצול הווכח הזה לרעה - ויש תמיד מישהו שעושה שקר בנפשו
על דברים שאינו מאמין בהם, לצורך עצמו ולצורך מפלגתו. אני מניח כי
הווכחים שהתנהלו היו תמיד וכו' חיים כנים - הנחה בלתי נכונה במאה אחוזים.
כשהרצל נסה לפלוט היו יהודים ברוסיה שאמרו: זה משפיל אותנו; מנהיג
שלנו אינו צריך לנסוע אל הרוצח שלנו. אבל, החוש הממלכתי של הרצל
אמר לו כי עליו לנסוע. אולי ישיג איזה דבר בשביל גיוס הון, בשביל
התנועה הציונית ברוסיה.

ובעצמנו אלה, ענין ההעברת, שאולם אחד ההוגים
פראשונים שלו היה המנהיג המנוח שלנו תימם ארלוזורוב. איזה רעש היה אז
בצבור, פה בארץ ובגולה? והאנשים אמרו: מסחר עם גרמניה? חרם על גרמניה!
והיו שתי תפיסות שהתרוצצו: האחת, "חרם על גרמניה" וחשניה, - העברת
סחורות לישראל. הסיסמה %חרם על גרמניה" היתה סיסמה גלובלית. הסיסמה
השנייה היתה סיסמה ציונית. הלא יכול היה לקרות שמסע החשמדה של הפסטר
על היהודים בגרמניה היה פורץ בעולם שאין בו ציונות. היו דברים כאלה:
מסעי הצלב היו לפני הציונית; פוגרומים ראשונים ברוסיה היו לפני הציונות;
כל מיני עלילות דם בדמשק ומסעי שמד בארצות אחרות היו ללא ציונות. יכלו
אז יהודים להגיב בחרם. תגובה של חרם אין פירושה להביא לידי תוצאות
מעשיות. מישהו יכול לחניה כי אילו באנגליה שלטח אז רוח ההתפייכות עם
היטלר, ואמריקה או ארצות אחרות היו מעוניינות לסחור עם גרמניה, הן
היו נרחעות מחרם שיכריזו היהודים? זה היה רק פורקן ומתן סיפוק לרגש
מוסרי טעוע, אבל מצד שני היתה שאלה: מגרשים יהודים מגרמניה, מנצלים
אותם מרכושם. לאן הם ילכו? ואם יבואו, האם יבואו בעירום ובחוסר כל?
ואם אפשר להציל את רכושם - זה אסור או מותר? ואיך אפשר לת יל את
הרכוש שלהם? אנחנו נעקור את חכמים שלהם ונביא את הלכנים הנח? ברור
שחם צריכים לממש את הנכסים שלהם בכסף. ומח יהיה עם הכסף? את המרקים
הגרמניים הם יביאו חנה? ברור שעליהם לקנות במרקים אלה משום שיכול
לחזיר לארץ. ואם איננו יכולים להפיק מזה תועלת פה, ימכרו זאת בארץ
אחרת ומש שישגם שם יביאו ארצה. לא היתה כל ברירה אחרת אם רצוננו היה
להציל יהודים. והשאלה היתה: מה מטרתנו? לחחרים את היטלר או להציל
יהודים?

היתה שאלה יותר נוקבת: מה תגובתנו? תגובתנו
להישאר חלשים כשהיינו נוכח ההתגררות של היטלר לעם היהודי, ורק להרים
קולנו במחאה; או שמטרתנו היא בתגובה להתנקשות של היטלר להיות יותר עזקים
כדי למנוע מעשים כאלה בעתיד? גם פה התגובה הציונית חכרית, ומי יודע,
אלמלא חבאנו אז את רבבות היהודים עם המליונים של רכושם, שקבלנו על-ידי
משא ומתן עם השלטונות הגרמניים שנצלו אותם ועשו פרעות בהם - כי דרך
אחרת לא היתה - אלמלא חבאנו אז את רבבות היהודים ב-1934, 35, 36, 37, 38, ו-39

השוואה ומשקפים כצל אפילו את מה שקרה לנו?

מה קרה לנו? היה רצה עם והיה שוד עם. על רצה

אין משא ומתן ואין סליחה ומחילה ואין פיצוי. יש &, אומרים, נקמה.

אני מניח לחזמנות אחרת לשקול אם && קקימת אפשרות של נקמה בעד רצה

של שלישי עם. אבל רכוש, זה ענין אחר. נניח לרגע שהיה הדבר הזה - שוד

עם - ולא היתה מלחמה. זה היה בלתי אפשרי? זה היה אפשרי. נניח שאחרי

שהיסלר כבר השתולל שנים וגרש יהודים, שוד, חמס, היתה פורצת מהפכה

בתוך גרמניה והיתה ממגרת את שלטון היסלר והיה קם שלטון חדש - ולא

היה כל-כך ברור אם השלטון הזה כבר נקי מנאציזם; המוני נאצים היו אז

נזעקים אל הדגל החדש ומקבלים משרות, והמפלגה הזו לא היתה יכולה לגמרי

להשתחרר מהיסודות האלה. אנחנו יודעים מה קרה באוקראינה, כשהשלטון

התחלף חדשים לבקרים. היה קם שלטון שחאנסי-נאציות שלו היתה מפוקפקת

בחכלית, אבל הוא היה יורש את כל הנכסים. אנחנו היינו מותרים על הרס?

נניח שהוא היה יורש את השלטון בזמן שהמוני יהודים עוד היו במחנות

הסגר - ואין מלחמה; &&&&&&&&& והוא מנסה להשאיר אותם במחנות ריכוז.

אנחנו היינו פונים אליו ודורשים לשחרר את היהודים האלה? אני מדגיש -

לא היתה מלחמה; אין שאלה של מעצמות כבוש ואי-אפשר לפנות כלל למעצמה

שלישות שהיא תפנה לגרמניה, כי לא היתה מלחמה, אלא פשוט נתחסל החיסלריזם

הקם שלטון חדש אשר בדאשו עומד איש שלא רצה יהודים; והוא מחזיק יהודים

כלואים. לא היינו פונים אליו? וגם באופן ישיר?

נניח גם שכשחוא היה ממגר את היסלר, הוא בעצמו

היה משחרר אותם, אבל את הרכוש היה מחזיק. לא היינו באים ותובעים לשחרר

גם את הרכוש? לא היינו אומרים לו: הרכוש שלהם אשר בידך, הוא שלנו,

הוא שלכם. אל איזה צד שלישי היינו פונים בענין הרכוש? בודאי, יותר

נוח היה לנו אילו המעצמות היו לוקחות מהם. על כל פנים חשוב לנו נלגיית

את המיכתם לצעד הזה. וצצעד ראשון פנינו לעזרתם. מה הן ענו לנו? הן

חניחו כי אנחנו כאחד הצדדים הלוחמים והוכיחו לנו כי התביעה הזו של

נזקי המלחמה, ענין זה נגמר. שלש המעצמות המערביות קבלו 500 מליון

וחדלו לקבל מפני שלא רצו לקבל יותר. אין זה שמדינה אינה יכולה לוותר.

מדינה יכולה לוותר כאשר כדאי לה לוותר. וכדאי היה לאמריקה ולאנגליה

ולצרפת לוותר ולא לקחת יותר - כי יש להן עכשיו מדיניות אחרת. אנחנו

שותפים למדיניות הזו? אבל, הן וותרו. נניח כי אנחנו היינו נכנסים לחבורת

שלהן; ההיינו אז מסשטים את האופי המיוחד של יחסינו עם גרמניה? האנשים

האומרים זאת סותרים את עצמם מיני וביה.

אבל, מה אנחנו ענינו להן? אנחנו ענינו: אצלכן

סעות מיסודו של דבר. אין זו שאלה של נזקי מלחמה. זו שאלה של שוד רכוש

של עם, אשר התנהל לפני המלחמה וגם בימי המלחמה, אבל לאו דוקא בקשר

עם המלחמה. האם &&&& המלחמה של היסלר בבעלות חברית הביאו אותו לשהיטת

המוני יהודים והסעתם ממדינה למדינה למחנות הסגר? זו מלאכה שהיה מכצע

אותה עד תום - גם אחרי המלחמה - אילו נשאר בחיים. והן אמרו לנו: אם כך

הוא הדבר, תפנו אל גרמניה; מה אתם באים אלינו? אנחנו שלטונות כבוש -

כבוש שנובע ממלחמה; אם יש לכם חשבון אחר - תפנו אל גרמניה כמדינה.

אם יש פה, בקהל, יהודי אשר בעצמו היה בגרמניה

ואזכ אותה, והשמיט שם בית - הוא יודע שכיום יש חוק בגרמניה המערבית

האומר שהבית הזה שלו עד היום הזה, והוא יכול לבוא לשם ולקבל את הבית הזה,